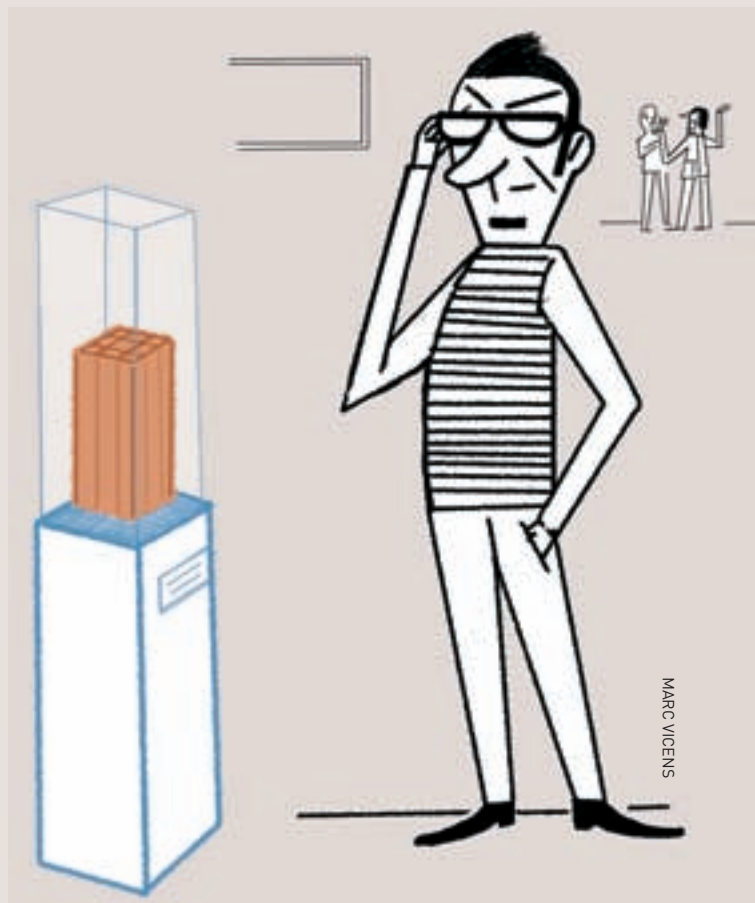

L'art i el món: interferències i estètiques de l'emergència

Des de fa aproximadament tres dècades, les pràctiques artístiques han estat condicionades i regides per un conjunt de postulats ideològics que s'ha convingut anomenar *postmodernisme*. Tant en el seu vessant conservador com en el que s'ha qualificat de crític, el postmodernisme, en general, s'ha entès com el qüestionament d'unes suposades certes de progrés associades a la modernitat, un període ambivalent en què una part considerable de la humanitat hauria assolit les més altes cotes de creixement material i que, alhora, hauria estat també capaç de bastir els sistemes polítics més abjectes que s'hagin conegut mai. En la captació d'aquestes disfuncions i barbaritats comeses durant la modernitat, el divers pensament postmodern hi ha tingut un paper prou rellevant i, amb freqüència, això s'ha traduït en el quefer de moltes de les produccions artístiques de la nostra contemporaneïtat. L'apatia, el desencís, i de retruc la introspecció individualista, han estat presents i hegemònics en nombroses propostes.

Malgrat tot, encara que amb menys visibilitat, durant els desencantats i lúdics anys vuitanta del segle passat va persistir l'expressivitat artística que pretenia mostrar les carències d'un sistema polític i econòmic que generava desigualtats insalvables. És més, des de la fi del segle xx es podria parlar d'una represa de la dissidència en el camp estètic. No obstant això, el *zeitgeist* postmodern sempre conduïa a un mateix lloc, que, a grans trets, es podria definir com d'escepticisme paralitzant. L'art amb voluntat sociològica, per tant, lluny de proposar-se com una eina per canviar el món, tal com s'havia concebut en les primeres avantguardes del segle xx, esdevenia un instrument per copsar els símptomes d'una realitat complexa que s'esvaïa en una mena de trencaclosques irresoluble.

Arran de la gran recessió que assola bona part del planeta des de 2008, fins i tot el postmodernisme crític ha estat víctima de la desorientació i la ineficàcia. Semblaria, doncs, que cal més agudes observadora en aquelles maneres de fer que, des de l'àmbit de l'art, volen assenyalar amb fermesa les contradiccions d'un sistema socioeconòmic que ha oblidat el benestar general i que ha tingut com a màxim exponent el lucre especulatiu. Arribar a

aquest grau analític per mitjà de l'art sense caure en el conreu d'un simplisme pamfletari i mantenir una perspicàcia crítica no és una tasca senzilla. Sens dubte, requereix, d'una banda, capacitat irònica per filtrar interferències *performatives* que causin desconcert en la mateixa cadena de producció d'imatges i mercaderies, i de l'altra, la formulació de poètiques polítiques que s'estructurin en estètiques d'emergència. És a dir, que desemmascarin les mutacions i els mecanismes que han fet i fan possible la pervivència d'un ordre social en fallida tècnica. L'exposició «Temor i desig de ser devorats», proposada pel Bòlit de Girona (febrer-abril 2011) i comissariada per Rosa Pera, ha transitat per aquests paràmetres en què l'art interroga el món actual i els seus límits.